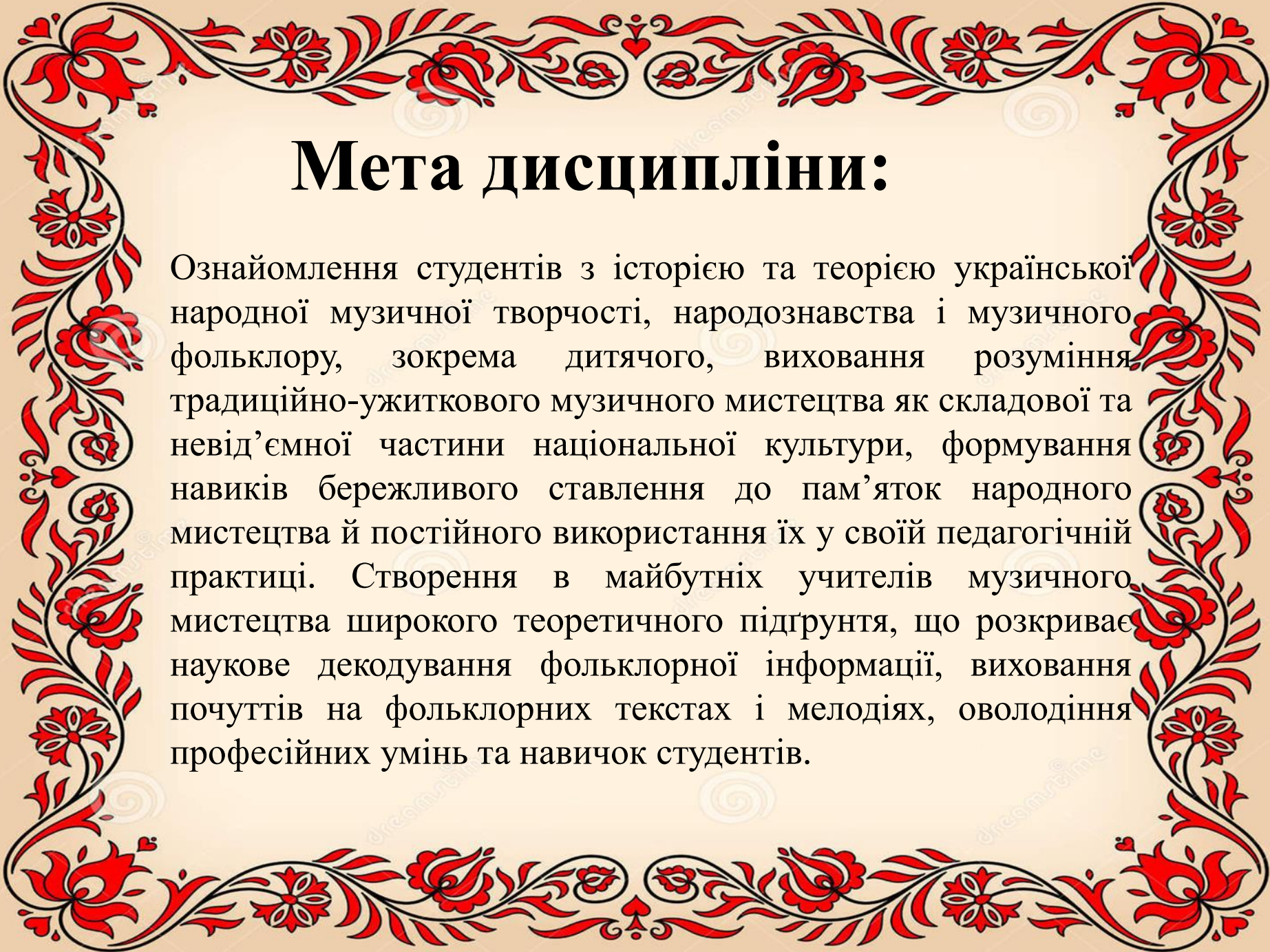

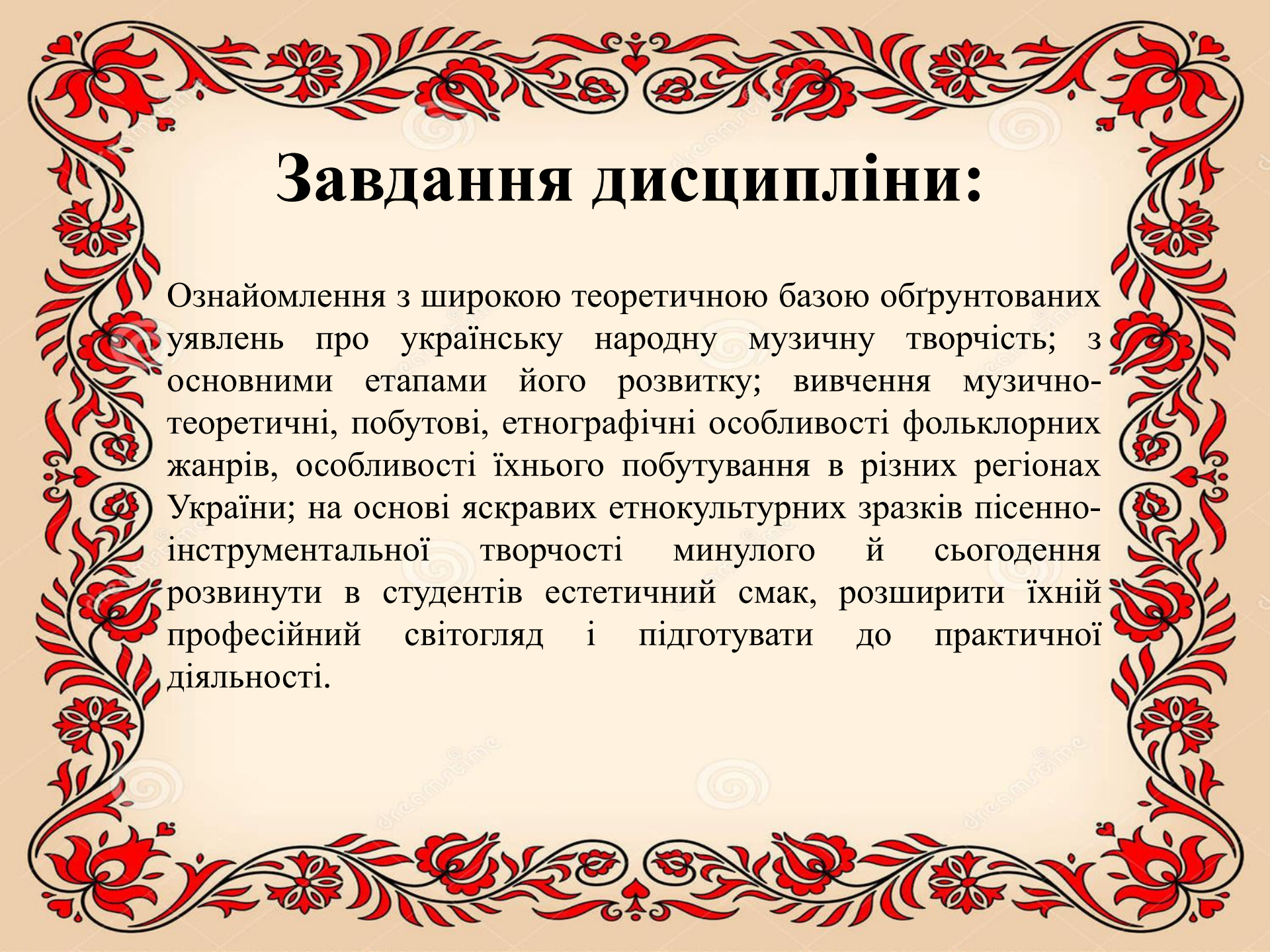
A decorative border in red and black, featuring stylized flowers and leaves, framing the central text.

Українська народна музична творчість

Мета дисципліни:

Ознайомлення студентів з історією та теорією української народної музичної творчості, народознавства і музичного фольклору, зокрема дитячого, виховання розуміння традиційно-ужиткового музичного мистецтва як складової та невід'ємної частини національної культури, формування навиків бережливого ставлення до пам'яток народного мистецтва й постійного використання їх у своїй педагогічній практиці. Створення в майбутніх учителів музичного мистецтва широкого теоретичного підґрунтя, що розкриває наукове декодування фольклорної інформації, виховання почуттів на фольклорних текстах і мелодіях, оволодіння професійних умінь та навичок студентів.

Завдання дисципліни:

Ознайомлення з широкою теоретичною базою обґрунтованих уявлень про українську народну музичну творчість; з основними етапами його розвитку; вивчення музично-теоретичні, побутові, етнографічні особливості фольклорних жанрів, особливості їхнього побутування в різних регіонах України; на основі яскравих етнокультурних зразків пісенно-інструментальної творчості минулого й сьогодення розвинути в студентів естетичний смак, розширити їхній професійний світогляд і підготувати до практичної діяльності.

Компетентності дисципліни

Загальні

Фахові

Системні

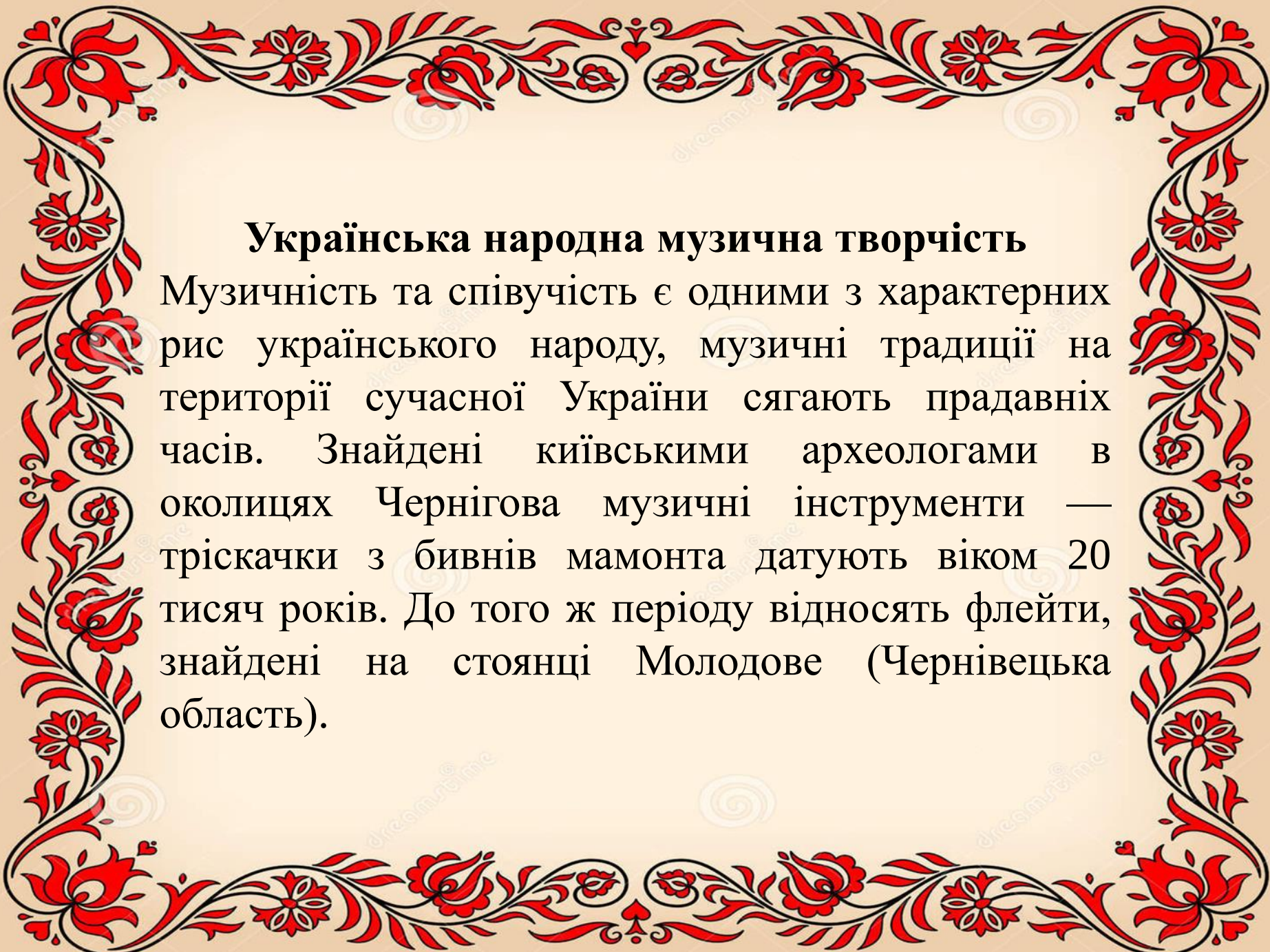
Музикознавчі

Здатність до знання
дефініцій «фольклор»,
«дитячий музичний
фольклор», розуміння їх
значення.

Здатність до
пошуку,
опрацювання та
аналізу інформації
з різних джерел.

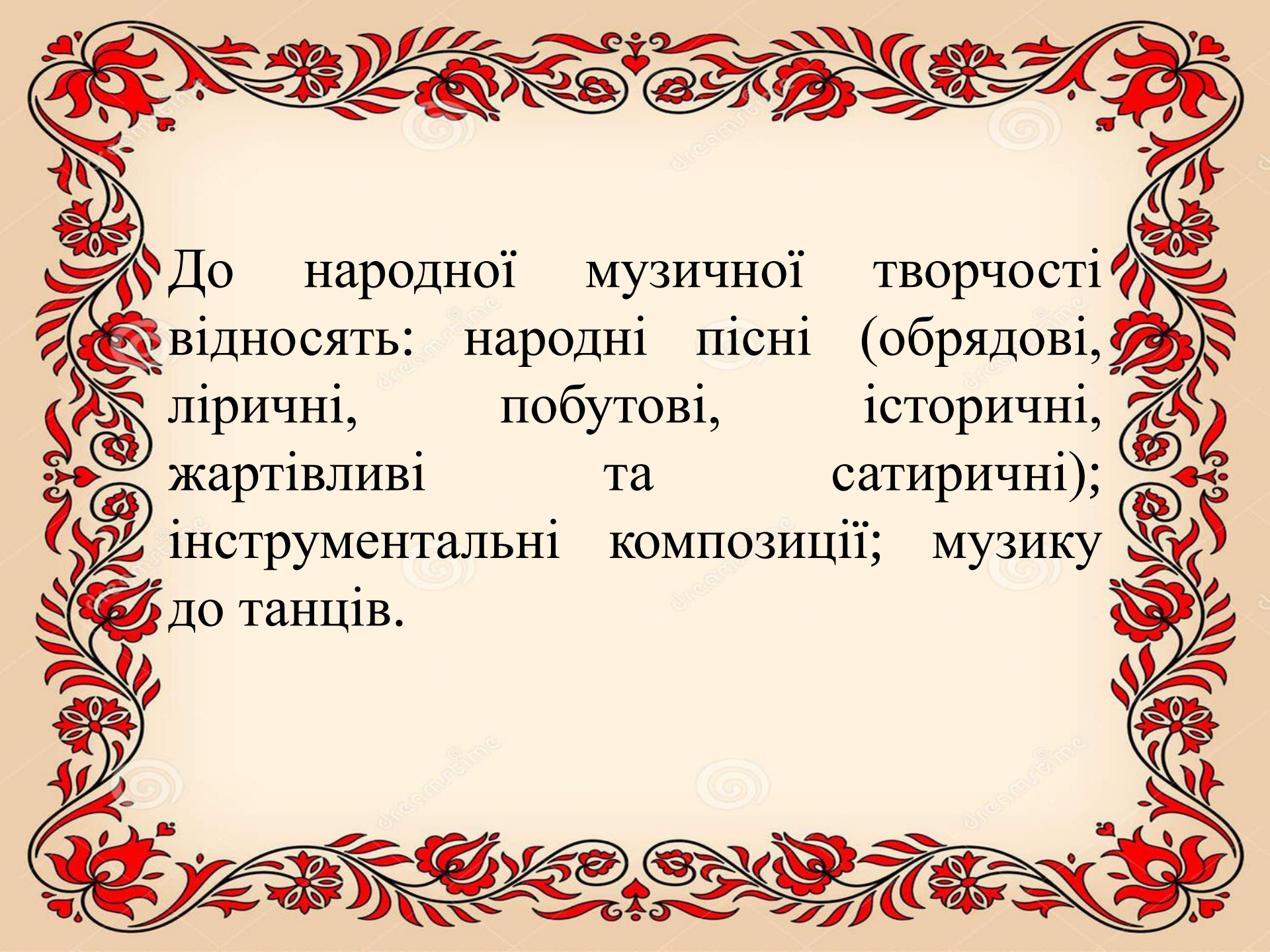
Здатність визначати
загальну картину
фольклорного
пісенно-
інструментального
твору.

Здатність до
вивчення функцій
фольклорних
жанрів, зміст
народних обрядів

Українська народна музична творчість

Музичність та співучість є одними з характерних рис українського народу, музичні традиції на території сучасної України сягають прадавніх часів. Знайдені київськими археологами в околицях Чернігова музичні інструменти — тріскачки з бивнів мамонта датують віком 20 тисяч років. До того ж періоду відносять флейти, знайдені на стоянці Молодове (Чернівецька область).

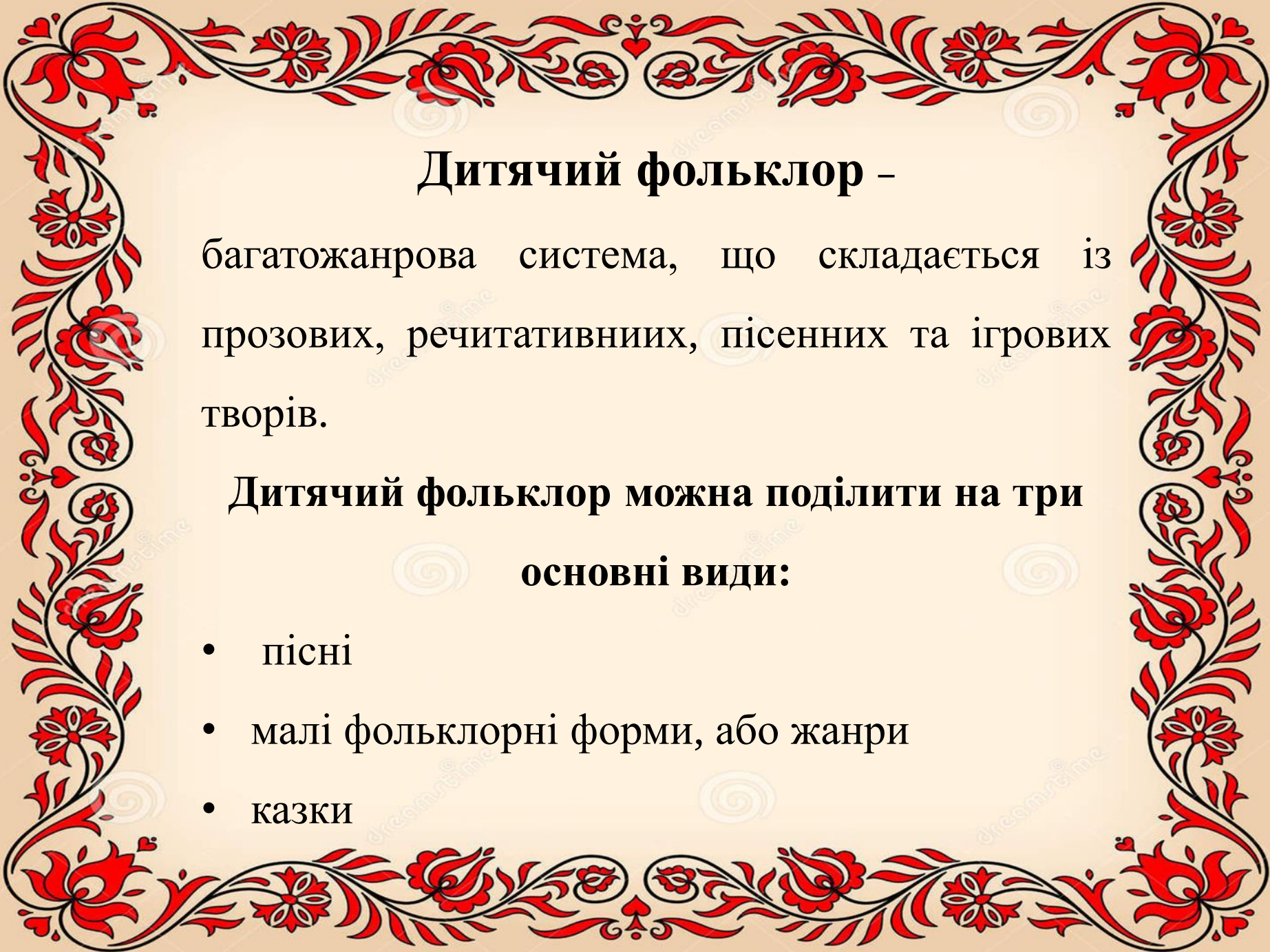
До народної музичної творчості
відносять: народні пісні (обрядові,
ліричні, побутові, історичні,
жартівливі та сатиричні);
інструментальні композиції; музику
до танців.

-
- УКРАЇНСЬКА НАРОДНО-ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ
 - УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ФОЛЬКЛОР ТА НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ
 - УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ

НАРОДНО-ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ

Про практику народної пісні, що існувала в найдавніші часи на теренах України, можна судити зі старовинних обрядових пісень. Багато з них є відбитком цільного світогляду часів первісної людини, що розкриває ставлення народу до природи та її явищ.

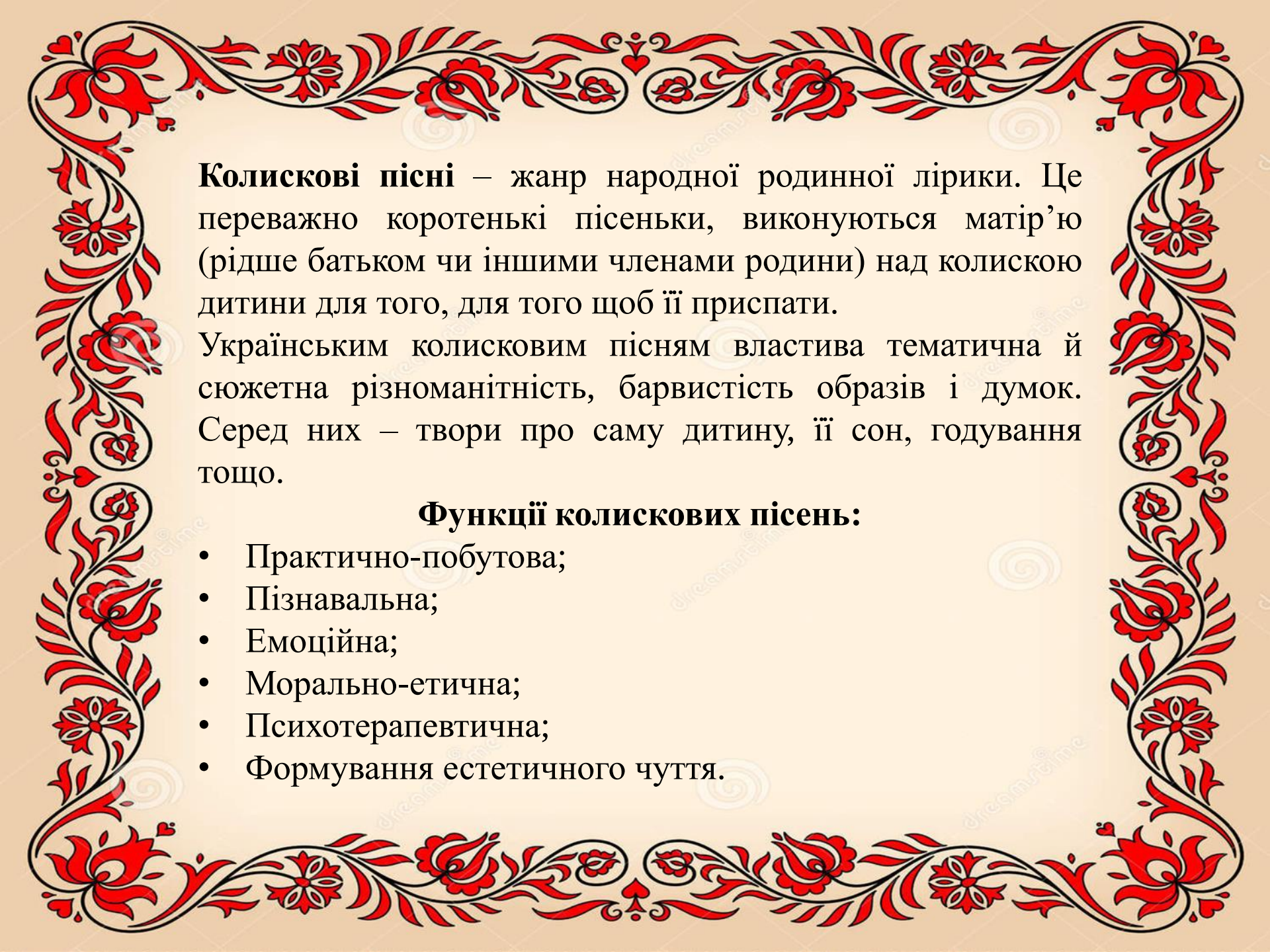

Дитячий фольклор –

багатожанрова система, що складається із прозових, речитативних, пісенних та ігрових творів.

Дитячий фольклор можна поділити на три основні види:

- пісні
- малі фольклорні форми, або жанри
- казки

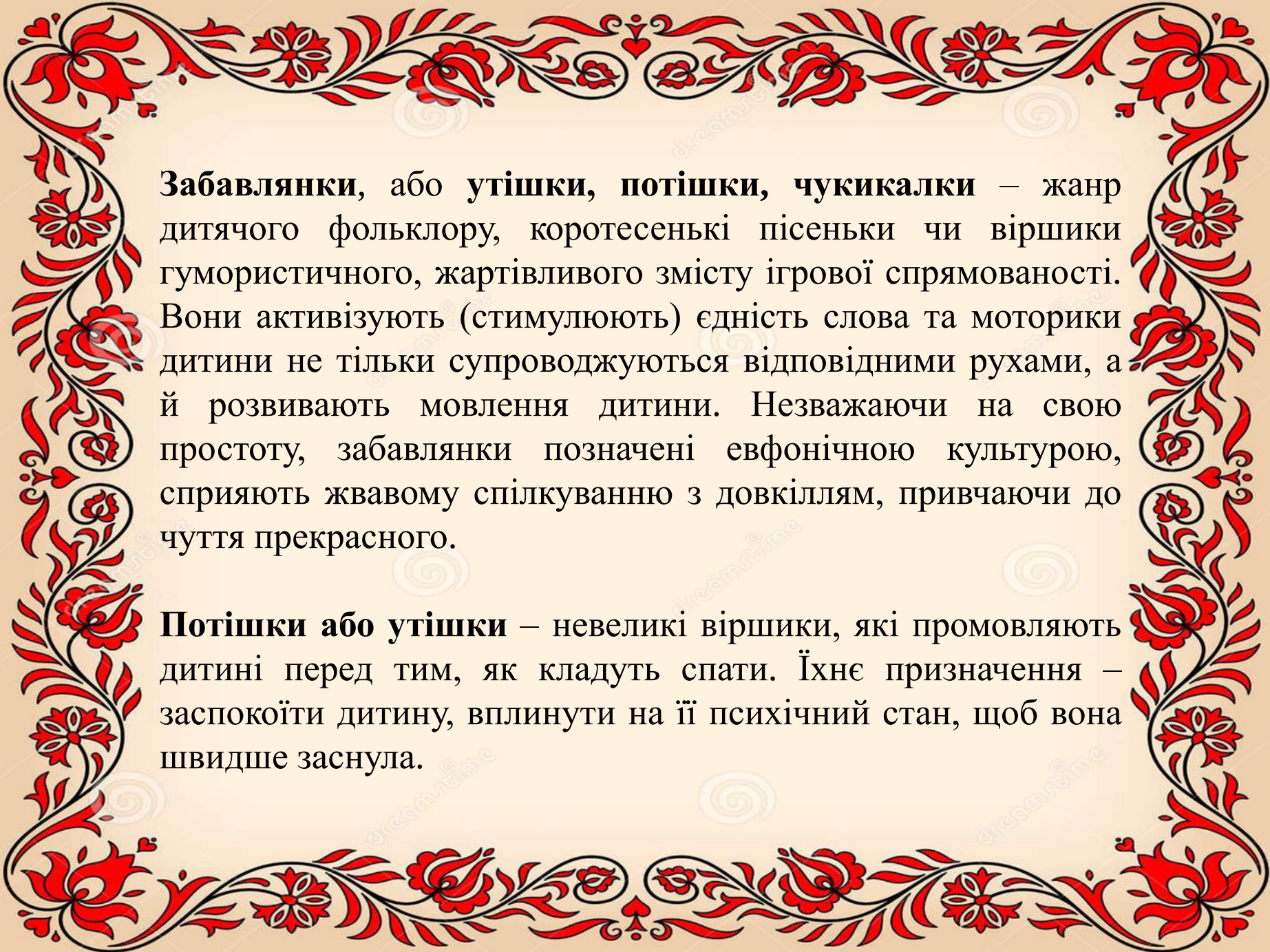

Колискові пісні – жанр народної родинної лірики. Це переважно коротенькі пісеньки, виконуються матір'ю (рідше батьком чи іншими членами родини) над колискою дитини для того, для того щоб її приспати.

Українським колисковим пісням властива тематична й сюжетна різноманітність, барвистість образів і думок. Серед них – твори про саму дитину, її сон, годування тощо.

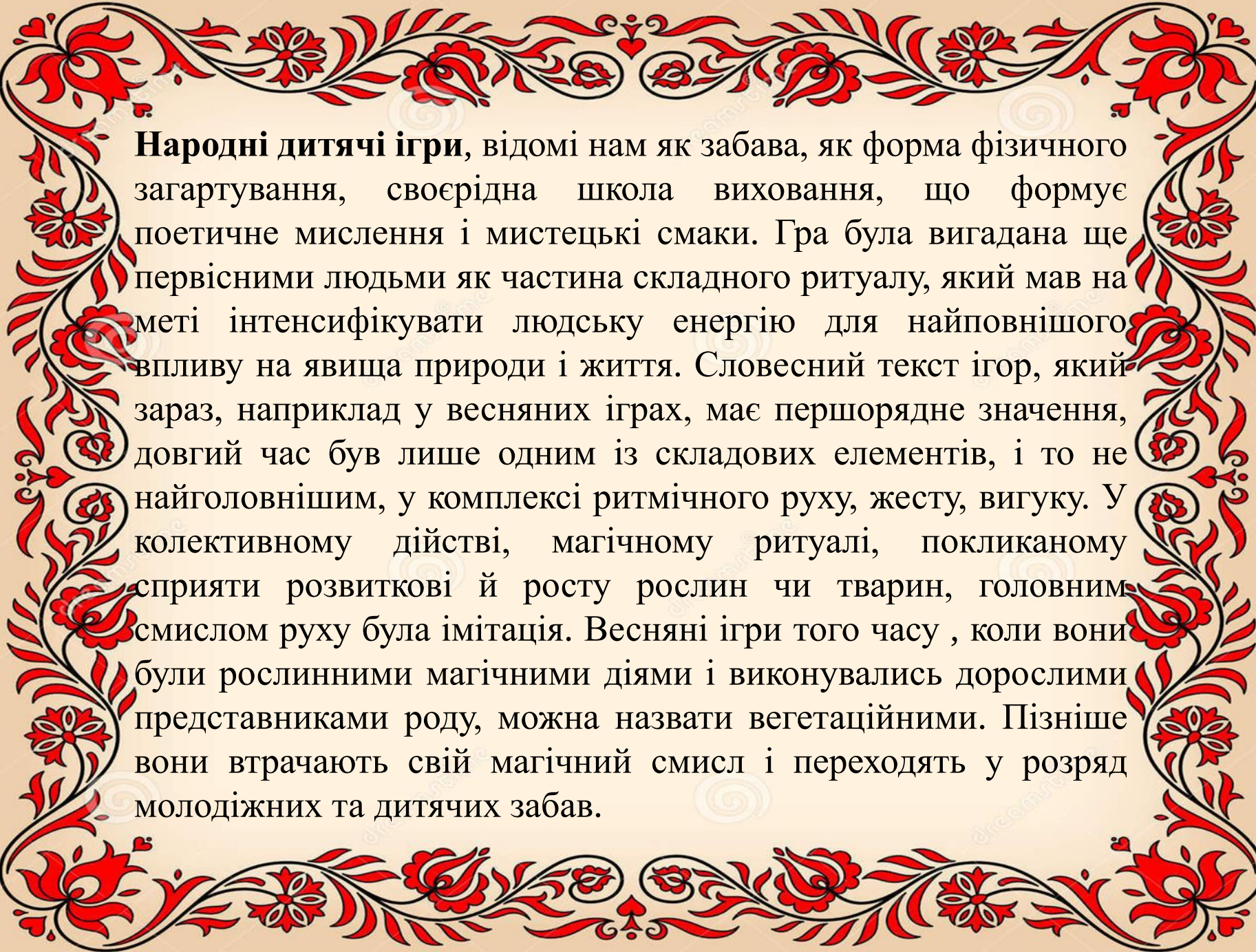
Функції колискових пісень:

- Практично-побутова;
- Пізнавальна;
- Емоційна;
- Морально-етична;
- Психотерапевтична;
- Формування естетичного чуття.

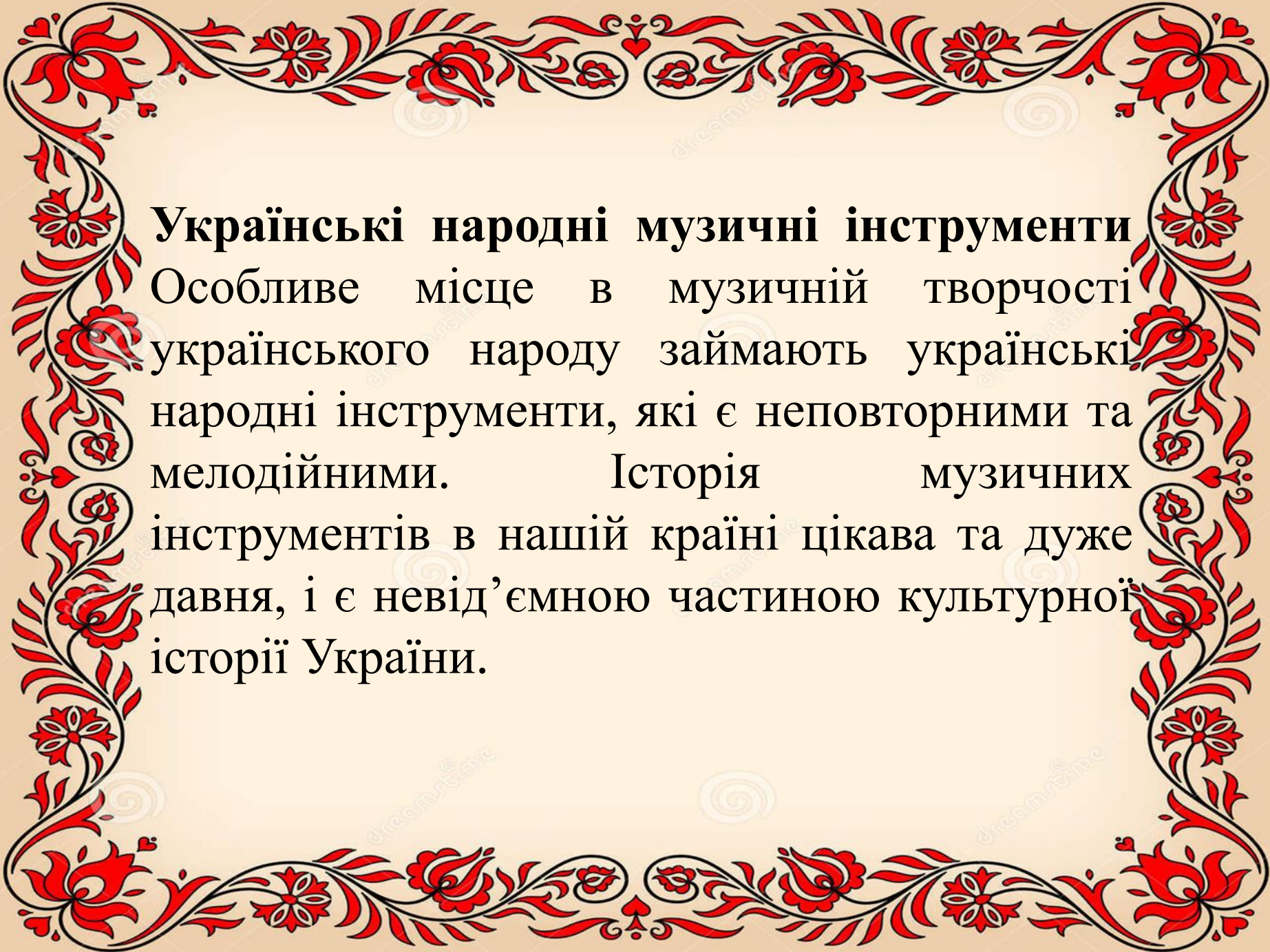
A decorative border made of red and black floral and leaf motifs, framing the text on all four sides.

Забавлянки, або утішки, потішки, чукикалки – жанр дитячого фольклору, коротесенькі пісеньки чи віршики гумористичного, жартівливого змісту ігрової спрямованості. Вони активізують (стимулюють) єдність слова та моторики дитини не тільки супроводжуються відповідними рухами, а й розвивають мовлення дитини. Незважаючи на свою простоту, забавлянки позначені евфонічною культурою, сприяють жвавому спілкуванню з довкіллям, привчаючи до чуття прекрасного.

Потішки або утішки – невеликі віршики, які промовляють дитині перед тим, як кладуть спати. Їхнє призначення – заспокоїти дитину, вплинути на її психічний стан, щоб вона швидше заснула.

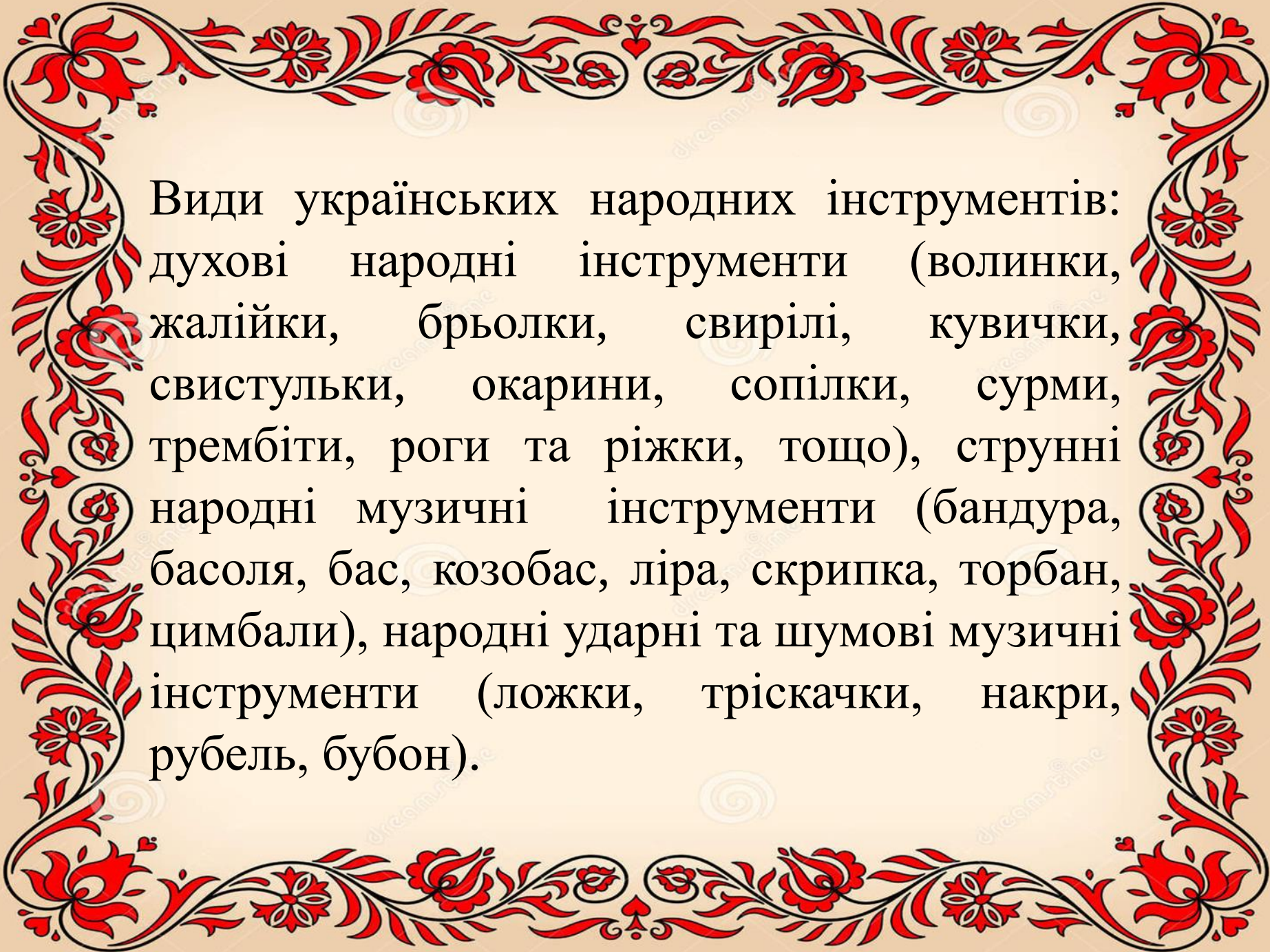

Народні дитячі ігри, відомі нам як забава, як форма фізичного загартування, своєрідна школа виховання, що формує поетичне мислення і мистецькі смаки. Гра була вигадана ще первісними людьми як частина складного ритуалу, який мав на меті інтенсифікувати людську енергію для найповнішого впливу на явища природи і життя. Словесний текст ігор, який зараз, наприклад у весняних іграх, має першорядне значення, довгий час був лише одним із складових елементів, і то не найголовнішим, у комплексі ритмічного руху, жесту, вигуку. У колективному дійстві, магічному ритуалі, покликаному сприяти розвитку й росту рослин чи тварин, головним смислом руху була імітація. Весняні ігри того часу, коли вони були рослинними магічними діями і виконувались дорослими представниками роду, можна назвати вегетаційними. Пізніше вони втрачають свій магічний смисл і переходять у розряд молодіжних та дитячих забав.

A decorative border in red and black, featuring stylized floral and leaf motifs that frame the text.

Українські народні музичні інструменти

Особливе місце в музичній творчості українського народу займають українські народні інструменти, які є неповторними та мелодійними. Історія музичних інструментів в нашій країні цікава та дуже давня, і є невід'ємною частиною культурної історії України.

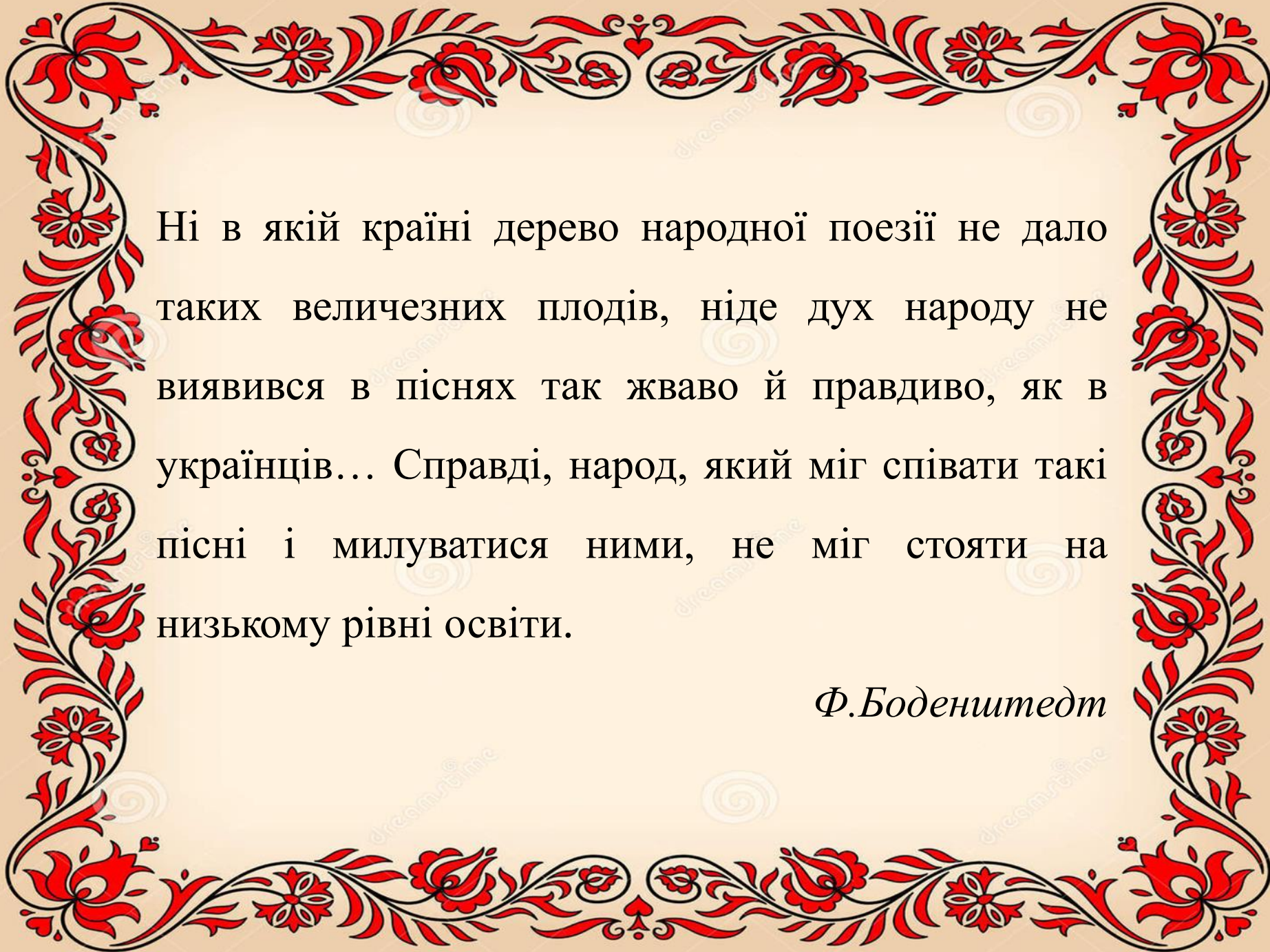
Види українських народних інструментів:
духові народні інструменти (волинки,
жалійки, брьолки, свирілі, кувички,
свистульки, окарини, сопілки, сурми,
трембіти, роги та ріжки, тощо), струнні
народні музичні інструменти (бандура,
басоля, бас, козобас, ліра, скрипка, торбан,
цимбали), народні ударні та шумові музичні
інструменти (ложки, тріскачки, накри,
рубель, бубон).

Українські народні танці

Гопак Справжній фольклорний гопак був переважно сольним чоловічим танцем, в основі якого лежала імпровізація і змагання.

Аркан Особливе місце серед чоловічих танців належить ритуальному військовому танцю «аркан», який танцювали опришки перед військовими виступами. Танець мав на меті перевірити на міцність і витривалість чоловіка-воїна: хто не витримував і розривав руки, того проганяли з кола.

Козачок український масовий танець швидкого темпу, дводольного розміру. Виконується парами, рядами, солістами. Його награві та танцювальні фігури мають багато спільного з гопаком, але характер танцю більш легкий.

Ні в якій країні дерево народної поезії не дало таких величезних плодів, ніде дух народу не виявився в піснях так жваво й правдиво, як в українців... Справді, народ, який міг співати такі пісні і милуватися ними, не міг стояти на низькому рівні освіти.

Ф.Боденштедт

A decorative border made of red and black floral and leaf motifs, framing the central text. The border is composed of repeating patterns of stylized flowers and scrolling vines.

Дякую за увагу!